

Refugi Biodiversitat Diagonal Mar

Abril 2021

ANTECEDENTS

Diagonal Mar és el segon parc més gran de Barcelona. És un espai assolellat i diàfan, absolutament accessible, on l'aigua d'un gran llac comparteix protagonisme amb turons coberts de gespa i una vegetació exuberant.

1. Refugi de biodiversitat

Es tracta d'un parc amb una riquesa animal i vegetal molt destacades, un fet que el converteixen en un refugi de biodiversitat únic a la ciutat. S'hi han instal·lat un gran nombre d'infraestructures i hàbitats per a la biodiversitat i s'hi realitzen tasques de manteniment de naturalització i la plantació de vegetació específica com:

- ✓ Gestió del parc a favor de la biodiversitat (evolució de gespes ornamentals cap a prats urbans, plantació d'espècies arbustives d'interès, eradicació d'espècies invasores, ...)
- ✓ Adaptació de les tasques de manteniment als calendaris de la flora i fauna
- ✓ Instal·lació d'estructures per a la fauna (refugis d'abelles, menjadores per a ocells, caixes niu, rampes, ...)

ANTECEDENTS

2. Demanda veïnal

Fa anys que un moviment veïnal anomenat [“Movimiento Diagonal Mar”](#) i l'associació de veïns de l'entorn, demanen regular l'entrada de gossos en aquest espai i posar en valor tota la biodiversitat que aquest acull.

3. Ordenança de medi ambient

Tal i com es recull en l'ordenança de Medi Ambient, l'Ajuntament es reserva el dret de restringir l'entrada de gossos en espais que per la qualitat de les seves plantacions o instal·lacions així ho requereixi.

Ordenança del Medi Ambient. Acords Consell Plenari del 25 de febrer del 2011

Article 73-6 Regim d'animals en espais verds

L'article 3. En alguns parcs o zones acotades per raó de la seva utilització o per la qualitat de les seves plantacions o Instal·lacions, es podrà prohibir, i així s'indicarà expressament, l'entrada d'animals de companyia, a excepció dels gossos pigall.

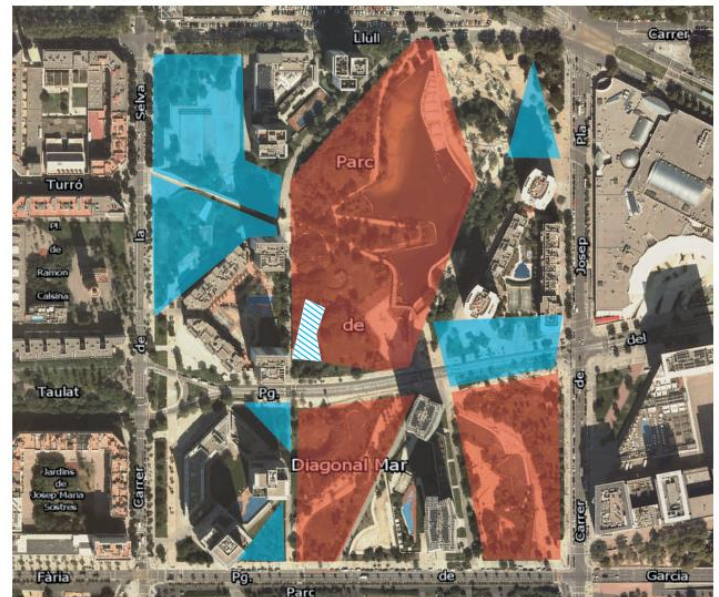
PROPOSTA

Des de parcs i jardins es proposa la prohibició d'entrada de gossos en aquest parc.

Això afectaria a tota la zona que té portes d'obertura i tancament, però no a altres espais del parc com la zona dels entorns, pista esportiva o la mateixa àrea per a gossos de la qual disposa aquest parc.

Les persones amb gossos, per tant, si que poden anar amb el gos lligat pels entorns del parc que no tenen tancament, per l'àrea de gossos que hi ha al mateix parc o per àrees properes com; jardins de Ghandi o Pl. Julio Gonzalez

<https://www.barcelona.cat/ca/viure-a-bcn/amb-animals-de-companyia/arees-gossos>

Objectius de comunicació

1. Informar als usuaris del parc de Diagonal Mar la prohibició de l'accés de gossos a les zones que disposen de tancament i de les alternatives de les quals disposen per anar amb els seu gos.
2. Posar en valor tota la biodiversitat de la qual disposa al parc per tal de justificar la necessitat de prohibir l'entrada de gossos i perquè la ciutadania tingui cura de l'espai.
3. Promoure la participació i implicació ciutadana en el compliment de la nova normativa del parc i en la cura de la biodiversitat.

Missatges clau

- El Parc de Diagonal Mar és un refugi de biodiversitat únic a la ciutat i protegir la seva riquesa natural (flora i fauna) és una prioritat.
- Els gossos poden utilitzar l'àrea de gossos del parc així com els seus entorns, però a partir d'ara no poden accedir a les 4 zones que tenen refugis de biodiversitat
- L'entrada de gossos afecta la nidificació de les aus, l'estat de la vegetació i la qualitat del Parc.

ACCIONS DE COMUNICACIÓ

2. Explicar la iniciativa a premsa

3. Difusió de la iniciativa a través de notícies web, xarxes socials, etc. Article aprofundint en les actuacions de naturalització que es realitzen al parc.

5. Canvis de la senyalització al parc.

Prohibició de gossos

- Senyals pedagògiques per posar en valor la riquesa natural
- Actualització de les senyals existents al parc per anar d'acord amb la nova normativa

6. Senyalització efímera durant les primeres setmanes

- Veneciana entrada del parc
- Torretes a les entrades principals que continguin; per què prohibim gossos/ mapa d'on poden accedir i on no i quines alternatives tenen/ quin és el patrimoni vegetal i animal que volem protegir

7. Informadors/agents cívics

4 informadors/agents cívics col·locats a les entrades principals durant els primers dies de la implementació de la nova mesura.

REFUGI DE BIODIVERSITAT A DIAGONAL MAR

DONEM PAS AL VERD

Ajuntament de Barcelona

S'hi poden comptar més de cent cinquanta espècies. Ocells que s'aturen al parc a descansar dels seus llargs viatges migratoris o a hivernar, com el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) i el rossinyol bord (*Cettia cetti*), o gavines, com la gavina corsa (*Lotus audouinii*) i la gavina capnegre (*Ichthyophaga melanocephalus*).

També hi habiten aus aquàtiques sedentàries com l'esplugabous (*Bubulcus ibis*), el bernat pescaire (*Ardea cinerea*) i el martinet blanc (*Egretta garzetta*), que aprofiten els peixos exòtics dels llacs d'aquest parc per alimentar-se. L'oca comuna (*Anser anser*), l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) i la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) també es troben en aquest parc, i les dues últimes s'hi reproduïeixen.

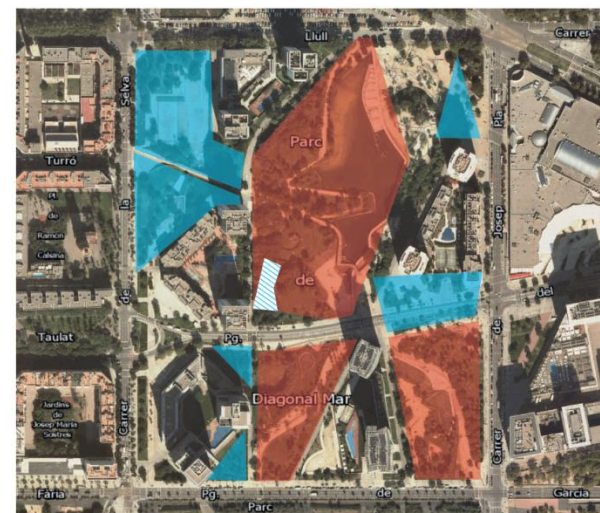
Per tal de protegir aquesta biodiversitat tan valuosa per a la ciutat, els espais del parc que acullen més presència d'aus i espècies d'interès per a la biodiversitat no permetran l'accés als gossos.

Tal com es recull a l'ordenança de Medi Ambient, l'Ajuntament es reserva el dret de restringir l'entrada de gossos en espais que per la qualitat de les

seves plantacions o instal·lacions així ho requereixin.

En canvi, els gossos poden seguir utilitzant altres espais del parc, com la mateixa àrea de gossos que hi ha dins aquest espai.

A més d'altres àrees de gossos més properes, com: la plaça de Julio González o els jardins de Ghandi.

- Prohibició d'entrada de gossos
- Espai permès per als gossos
- Àrea d'esbarjo de gossos

Consulta aquí les àrees
d'esbarjo per a gossos
barcelona.cat/benestaranimal

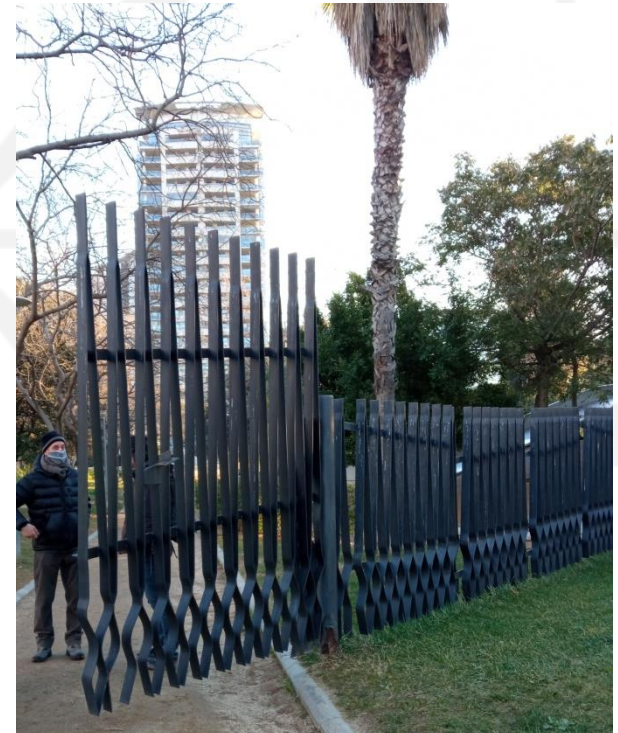

ANNEX PROJECTE SENYALITZACIÓ

1. Senyalització de prohibit gossos

Col·locació de senyals prohibició de gossos als espais on ja no s'hi pot accedir

2. Senyalització refugis biodiversitat

Protecció aus Refugi d'abelles

REFUGI DE BIODIVERSITAT

Espai de creació humana, d'accés limitat, que potencia la presència de plantes amb flors i fruits. És un espai de refugi, alimentació i nidificació d'animals com papallones i altres insectes pol·linitzadors, rèptils, aus i mamífers.

En aquests espais no s'hi fan tasques de manteniment de la vegetació durant el període de reproducció i cria de la fauna (de març a juliol), excepte les estrictament imprescindibles.

REFUGI D'ABELLES

Estructura amb forats de diferents diàmetres i materials (troncs, blocs de fusta i canyes) perquè insectes com les abelles i les vespes solitàries hi pugin fer niu durant l'època de reproducció (Primavera i estiu).

Aquestes abelles i vespes fan funcions ecològiques molt importants, com la pol·linització i el control biològic de les plagues que afecten la vegetació dels parcs i jardins.

Cúmul de troncs:
La fusta morta és l'aliment de molts insectes que participen en la descomposició de la matèria orgànica. Aquests insectes són, alhora, l'aliment de molts ocells.

Refugi d'insectes apadrinat per l'Institut Barri Besòs

Més informació al
mapa Barcelona + Sostenible
bcnsostenible.cat

Ajuntament de Barcelona

PROTECCIÓ D'AUS NIDIFICANTS

PROHIBIT EL PAS

L'accés a aquesta zona del parc queda tancada per tal de protegir la nidificació de les aus que s'hi han instal·lat.

Ajuntament de Barcelona

2. Senyalització refugis biodiversitat

Senyals específiques aus, vegetació de llac i aiguamolls

BASSA TEMPORAL

Aquest espai acull ecosistemes aquàtics d'aigua dolça amb una flora i una fauna adaptades a les condicions ambientals.

No hi ha una aportació d'aigua permanent com en un llac i, per tant, els nivells d'aigua depenen del règim de pluges i de l'evaporació de l'aigua que s'hi acumula. Són ambients aquàtics efímers i dinàmics. Per això tenen plantes i animals adaptats a situacions de sequera, però resistent a aiguats sobtats.

La fauna més habitual hi són els invertebrats, principalment larves d'insectes, que utilitzen les plantes aquàtiques per refugiar-s'hi i que, aleshora, serveixen d'aliment per a moltes aus. Pel que fa a la flora, hi trobem canyots (*Phragmites australis*), una planta autòctona que ofereix refugi, alimentació i nidificació a ocells com la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) i l'ànec colliverd (*Anas platyrhynchos*) i aus hivernants com el mosquerol comú (*Phylloscopus collybita*) o el rostrepiu bord (*Cotila cotila*).

VEGETACIÓ DE L'ENTORN DEL LLAC

Els llacs del parc han intentat reproduir la forma i la vegetació de rius i estanys naturals.

La vegetació té un paper clau per al funcionament dels ecosistemes aquàtics urbans i crea espais de refugi, nidificació i alimentació de moltes aus, que aprofiten per alimentar-se amb els insectes que viuen a l'aigua. És el cas dels tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*), el pit-roig (*Erithacus rubecula*), la mallerenga carbonera (*Parus major*) i la cuereta blanca (*Motacilla alba*). La vegetació de ribera també permet a ocells com el blauet (*Alcedo atthis*) posar-se a les branques dels arbres i arbusts propers als llacs per capturar peixos.

Formen part de la vegetació de ribera arbres com l'alber (*Populus alba*) i el pollancre (*Populus italica nigra*) i espècies d'arbusts com el gatell (*Salix alba*) i el tamariu africà (*Tamarix africana*). També hi podem trobar plantes pròpies d'ambients humits com el jonc boval (*Scirpus holoschoenus*) i el jonc (*Juncus effusus*).

VEGETACIÓ AQUÀTICA DEL PARC

En alguns trams del llac gran del parc s'hi troben grans masses de liri groc (*Iris pseudacorus*), una planta helòfita, és a dir, amb les arrels submergides, que, a més del seu interès ornamental per la floració groga que fa durant la primavera i l'estiu, contribueix a mantenir la qualitat de l'aigua, perquè en capta els nutrients a través de les arrels. En aquests espais hi nidifiquen algunes aus aquàtiques com l'ànec colliverd (*Anas platyrhynchos*) i la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*).

També hi ha altres espècies helòfitas als marges del llac gran com l'herba de les cagarines (*Lythrum salicaria*), la balca (*Sparganium erectum*) i el jonc menut (*Juncus inflexus*), i plantes flotants com el nenúfar blanc (*Nymphaea alba*).

També hi ha espècies com els xiprers dels pantans (*Taxodium distichum*), un arbre originari del sud-est dels Estats Units amb arrels aèries que envolten el tronc principal.

3. Actualització de la senyalització existent per tal que tingui coherència amb la nova prohibició

PARC DE DIAGONAL MAR

Districte de Sant Martí

Serveis

- Àrea de joc infantil
- Àrea per a gossos
- Pistes de botxes
- Taules de ping-pong
- Pistes de bàsquet
- Pista futbol

Equipaments

- Zona esportiva
- Infiteatre
- "Muntanya Mágica"

Horaris

Des de les 10.00 h
fins al capvespre

Accessos

- A C. de Lluís
- B C. de Josep Pla
- C Passeig de García Fària
- D Passeig del Taulat
- E Carrer de la Selva de Mar

El Parc Diagonal Mar va ser concebut per l'arquitecte Enric Miralles com el jardí d'una casa, com un arbre que neix del mar... I en tots els seus elements s'integren per crear un gran espai verd per tal que tots els seus visitants puguin gaudir-hi.

El parc està ordenat seguint una sèrie de camins, com si de les branques d'un arbre es tractés, que es ramifiquen cap a totes direccions. L'origen d'aquesta sèrie de camins és un únic punt: el punt on el mar i la terra es troben.

En el disseny i realització d'aquest parc s'han tingut en compte criteris de sostenibilitat, per al seu posterior manteniment, que, per una banda, optimitza els recursos naturals i, per una altra, fa servir la tecnologia més recent en matèria d'energies renovables i d'estalvi energètic.

Aquest parc és regat amb aigües subterrànies procedents del freàtic. Així evita consumir aigua potable de la xarxa general i representa un estalvi de recursos naturals i econòmics.

Les aigües freàtiques no són aigües per al consum humà però són excel·lents per a la vegetació. Aprofitar la riquesa de la natura és una aposta per la sostenibilitat.

Cuida'hi, és teu!

Ajuntament de Barcelona

PARC DE DIAGONAL MAR

Districte de Sant Martí

Horaris

De les 10.00 h
fins al capvespre

Accessos

- A C. de Lluís
- B C. de Josep Pla
- C Passeig de García Fària
- D Passeig del Taulat
- E Carrer de la Selva de Mar

Serveis

- Àrea de joc infantil
- Àrea per a gossos
- Pistes de botxes
- Taules de ping-pong
- Pistes de bàsquet
- Pista futbol

Equipaments

- Zona esportiva
- Infiteatre
- "Muntanya Mágica"

El Parc Diagonal Mar va ser concebut per l'arquitecte Enric Miralles com el jardí d'una casa, com un arbre que neix del mar... I en tots els seus elements s'integren per crear un gran espai verd per tal que tots els seus visitants puguin gaudir-hi.

El parc està ordenat seguint una sèrie de camins, com si de les branques d'un arbre es tractés, que es ramifiquen cap a totes direccions. L'origen d'aquesta sèrie de camins és un únic punt: el punt on el mar i la terra es troben.

En el disseny i realització d'aquest parc s'han tingut en compte criteris de sostenibilitat, per al seu posterior manteniment, que, per una banda, optimitza els recursos naturals i, per una altra, fa servir la tecnologia més recent en matèria d'energies renovables i d'estalvi energètic.

Aquest parc és regat amb aigües subterrànies procedents del freàtic. Així evita consumir aigua potable de la xarxa general i representa un estalvi de recursos naturals i econòmics.

Les aigües freàtiques no són aigües per al consum humà però són excel·lents per a la vegetació. Aprofitar la riquesa de la natura és una aposta per la sostenibilitat.

Ajuntament de Barcelona